

øverste Klasser, at den vilde blive intensivere. Ja, i en vis Henseende har det ærede Medlem ganske Ret, men ikke, naar han tager intensivere i den Betydning, at Undervisningen skulde blive vanskeligere for Børnene. Det er jo klart, at naar man tager 6 Aar til det Samme, som man ellers skulde have 4 Aar til, og naar det dertil sker i en højere Alder, maa det i en ikke ubetydelig Grad blive lettere for Eleverne at tilegne sig dette Stof. Men desuden vil den Maade, hvorpaa Eleverne tilegne sig det, blive fyldigere og de ville faae langt større Udbytte af Undervisningen end under de nuværende Forhold. Dernæst, naar det er anført, at de ville have disse Fag at bære paa ved Afgangsexamen, er det ogsaa ganske sikkert, at naar man udelukker andre Fag og deriblandt et for Eleverne ganske nyt, bliver det ikke en større Byrde. Jeg er altsaa saa sikker paa, som man overhovedet kan være paa Noget af den Sort, at denne Ordning vil frembringe en betydelig Lettelse for Eleverne i 4de Klasse, og at man samtidig dermed vil bringe større aandelig Udbytte ud af den lærde Undervisning. Der klages paa mange Steder over, at unge Studerende, naar de komme ud af Skolen, vide mange Ting, men vide for Lidt om dem, fordi de ikke rigtig have fordybet dem, at der er en vis Oversflidighed tilstede. Ogsaa dette vil kunne afhjælpes noget paa denne Maade. — Naar det ærede Medlem dernæst brugte en Sammenligning med Yale Patentlaasen og sagde, at dette Forslag var ligesom en lille Papirskugle, som en Dreng puttede ind i Laasen, og som gjorde, at Vedkommende ikke kunde komme ind, tror jeg, at Signelsen halter; thi det er meget let at afhjælpe dette ved at tage Papirskuglen ud, saa, hvis man vil gennemføre Villedet, vilde dette ikke have synderligt at betyde. Dernæst er det efter min Formening ingen Hindring for en større Reform. Hvis min Forudsætning er rigtig, at en større Reform ikke kan ventes i flere Aar, at der vil gaa saa lang Tid, at maaske Ingen af os oplever det, inden en gjennemgaaende Reform paa dette Omraade kan komme istand, tror jeg ikke, at Nogen for Alvor vil paastaa, at en saa ubetydelig Forandring som denne skulde holde Nogen tilbage fra at arbejde paa en Reform. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem for Langeland i mindste Maade vil ophøre at arbejde for den Anskuelse, at de levende Sprog og den moderne Litteraturhistorie er det rette Grundlag, ligesaa lidt tror jeg, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) vil ophøre at arbejde for Grundlæggelsen af en Skole paa et nordisk Grundlag. Det er saa vigtige Spørgsmaal, at Ingen vil ophøre at arbejde derfor, og som heller Ingen vil være mindre modtagelig for, fordi man har givet denne lille og i Virkeligheden overfor Rigsdagen og de store Forhold temmelig ubetydelige Lov. Naar

det ærede Medlem fremdeles sagde, at han havde talt med en praktisk Skolemand og med en flink Skoledreng, og at de havde ment, at det vilde bringe Orden, fordi man jagede denne Lov gennem Thinget, tror jeg, at det ærede Medlem befinder sig i en grundig Misforstaaelse; thi fordi Lovforslaget gaar hurtig gennem Thinget, følger ikke deraf, at Loven hurtig gennemføres i Praxis. Enten vi tage den iaar eller næste Aar, laaber den sig lige hurtig gennemføre. Det er klart, at flere af disse Bestemmelser heller ikke kunne gennemføres i Diebliffet; der maa Tid dertil; der maa, som det ærede Medlem udtrykte sig, begyndes fra neden — deri er jeg fuldstændig enig med ham; men det har ikke det Mindste med dette Spørgsmaal at gøre. Jeg tror saaledes, at de saglige Grunde, som det ærede Medlem har gjort gjældende, heller ikke holde Stik. Nu komme vi endelig til det tredje Punkt, som vistnok turde være det, som har gjort mest Indtryk paa Mange, og som har gjort Mange mere utilbuelige til at vedtage Lovforslaget, end om det var kommet paa anden Maade. Men jeg tror virkelig, at man der bestemmer Forholdene noget falst. De Herrer maa holde fast ved, at Udvalget var færdigt; dette Forslag er ikke kommet midt under Udvalgets Forhandlinger; det er først kommet, da Udvalget var fuldstændig færdigt, da det havde debatteret begge disse Spørgsmaal, disse to Lovforslag, som her foreligge, og Enhver var kommen paa det Nene med, hvorledes han vilde stille sig dertil. Der stod kun tilbage den endelige Afstemning, den endelige Slutning af Udvalget og Valget af en Ordfører. Og her maa det da bemærkes, at, naar et æret Medlem sagde, at han ikke kunde forstaa det store Hensyn, man nu tog til Drengene, da glemte man det i Udvalget og bestemte sig for at lade Forslaget ligge. Men jeg tror ikke, det er rigtig opfattet, at man bestemte sig derfor. Dette omhandlede Møde i Udvalget fandt Sted paa en Tid, da en Krise stod for Døren, en Krise af saa alvorlig Natur, at man kunde sige sig selv: Saa længe dette brændende Spørgsmaal ikke er afgjort, saa længe er der ikke Tale om nogen anden Ting. Da sagde man: Det kan ikke nytte i dette Diebliff at komme frem dermed. Men jeg tror at turde sige for sikkert, at de Herrer, som sluttede sig til samme Anskuelse som jeg, samtidig sagde: Hvis dette Spørgsmaal kommer i Orden, tage vi denne Sag op igen. Dette tror jeg ganske vist var Opfattelsen. (Høgsbro: Nei!) Ganske vist skete den hele Afstemning under saa bevægede Forhold, at det er meget muligt, at der kan have været forskellige Opfattelser tilstede. Jeg benægter ikke, at det ærede Medlem i god Tro opfattede det saaledes, men jeg paastaar bestemt, at det opfattedes anderledes af Andre, og Lantken var, at, hvis Finantstolten kom i Orden, vilde man tage Sagen op paany. Man valgte en Ordfører, idet